

Twaalf inspecteurs bezoeken driehonderd bedrijven in acht maanden

Arbeidsinspectie controleert groene sector

Het lijkt alweer een eeuwigheid geleden dat de Arbeidsinspectie de omstandigheden in de groene sector heeft bekeken. De laatste controles stammen uit 1999: tien jaar geleden dus. Mede daarom trekken inspecteurs de komende maanden het land in om driehonderd bedrijven te bezoeken. "Het wordt interessant, een uitdaging."

Reguliere controles die ingebed zijn in de sectorstrategie voor de landbouw als geheel'. Zo omschrijft Peter Iping de bezoeken die twaalf inspecteurs van de Arbeidsinspectie van april tot en met november in het hele land afleggen. En dat gebeurt dus absoluut niet hapsnap, bezweert de landelijk projectleider van de Arbeidsinspectie. "In het kader van de sectorstrategie bezoeken we bovendien niet alleen hoveniersbedrijven, maar de hele primaire sector landbouw en veeteelt. Daarbij willen we af van onze rol als alleen maar politieagent. Als Arbeidsinspectie willen we in goed overleg met

sectoren komen tot het besef dat het goed omgaan met mensen een gedeeld belang is, dat ook wordt nagestreefd door de sector. Dan kunnen we onze beperkte inspectiecapaciteit inzetten op sectoren waar het niet goed gaat."

Inspectieproject

Hoe de zaken er in de hovenierssector voorstaan, durft Iping niet te zeggen. "We hebben de laatste tien jaar geen inspectieproject uitgevoerd. Vorig jaar zijn we bij een ander project wel een aantal bedrijven uit de sector tegengekomen die voor de overheid werken. Daarbij kwamen

we een aantal problemen op het spoor. Nu richten we ons op de particuliere tuinaanleg en het onderhoud. Daarbij zoeken we bewust de kleinschaligheid op. Bij grote projecten is het makkelijker om voorzieningen te treffen dan bij kleinere projecten. We weten niet hoe men daarmee omgaat. Dat gaan we doorlichten, waarbij we er niet op uit zijn zoveel mogelijk boetes uit te schrijven. We willen vooral een beeld krijgen van de problemen en kijken of er goed met de arbeidsomstandigheden wordt omgesprongen."

Arbeidsrisico's

Het werk van de inspecteurs van de Arbeidsinspectie richt zich vooral op drie arbeidsrisico's: fysieke belasting, werkhouding en veiligheid. "We zullen niet altijd alle aspecten tegenkomen," realiseert Iping zich. "Maar we kijken wel heel breed. Bijvoorbeeld naar de manier waarop een schutting wordt geplaatst, maar ook hoe bestrating wordt aangelegd. In de reguliere bestratingbranche worden eisen gesteld aan bijvoorbeeld het maximaal toelaatbare gewicht van klinkers en tegels. In de groene sector is dat minder eenvoudig. Ook hier geldt in principe een maximaal tilgewicht van 25 kilo, maar bij platen natuursteen wordt dat makkelijk overschreden en moeten er hulpmiddelen worden toegepast. Maar hoe gaan bedrijven daar dan weer mee om? We zullen dan ook goed kijken naar het gebruik van machines. Die maken doorgaans veel trillingen en lawaai. Vaak stoten ze kankerverwekkende stoffen uit. Maar ook de wijze waarop een machine op een aanhanger wordt geplaatst en er weer vanaf wordt gehaald krijgt onze aandacht."

Binnenvallen

De inspecteurs van de Arbeidsinspectie hebben de bevoegdheid om onaangekondigd bij een bedrijf binnen te vallen, maar dat is niet de tactiek die Peter Iping graag hanteert. "Doorgaans maken we gewoon een afspraak en komen we langs bij de vestiging om wat dingen te bespreken.

Bijvoorbeeld wat het bedrijf doet, of de risico's in beeld zijn en de medewerkers zijn voorgelicht. Ook nemen we een kijkje op de werkplek. Het is heus niet zo dat bedrijven opeens anders gaan werken als wij onze komst aankondigen. Als er onveilig wordt gewerkt, komt dat vaak door onwetendheid. De komende maanden willen we vooral kijken hoe het gaat en de sector een spiegel voorhouden. We willen laten zien welke zaken extra aandacht verdienen, allemaal in het belang van de sector."

Veiligheid

De overheid bemoeit zich tegenwoordig niet meer tot in detail met de manier waarop bedrijven veiligheid en gezondheid op het werk moeten waarborgen. In de wet staat alleen nog welk niveau van veilig en gezond werken moet worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld door aan te geven welke grenswaarden gelden voor blootstelling aan schadelijke invloeden. De wijze waarop de veiligheid wordt gewaarborgd mogen de sociale partners zelf invullen. Dat gebeurt door het vaststellen van een Arbo-catalogus. Deze catalogus wordt vervolgens getoetst door de Arbeidsinspectie. Het voordeel is dat alle bedrijven binnen een sector weten waar ze op moeten letten. En dat geldt ook voor de Arbeidsinspectie als er controles worden uitgevoerd. "De Arbo-catalogus voor de groene sector wordt binnenkort bij ons ingediend", aldus Iping. "Nog niet alle bedrijven zullen daarvan dan direct goed op de hoogte zijn, maar in het verleden is er al wel een Arbo-convenant afgesloten voor de groene sector. Dat heeft toen geresulteerd in het werkboek TOM uit 2006, dat vol staat met tips gericht op het verminderen van fysieke en psychische belasting. Alle bedrijven in de sector hebben dat toegestuurd gekregen en weten dus op basis daarvan hoe ze risico's kunnen beheersen."

Beroepskeuze

De twaalf inspecteurs van de Arbeidsinspectie gaan tussen april en november

driehonderd bedrijven bezoeken die willekeurig zijn gekozen. Wat ze er aan gaan treffen, durft hun projectleider niet te zeggen. "Maar ik reken op weinig kwade wil. Ik denk wel dat een aantal bedrijven niet op de hoogte is van de huidige inzichten op het gebied van veilig en gezond werken. En dat terwijl het belang ervan zo groot is. Het gaat om het menselijk kapitaal van een bedrijf en daar moet je zuinig mee omgaan. Werknemers moeten langer doorwerken, dus het is van groot belang dat ze niet voortijdig versleten zijn. Verder blijft er altijd instroom van nieuwe medewerkers nodig, dus de sector moet aantrekkelijk zijn voor jongeren die voor hun beroepskeuze staan. Het beeld van het werk binnen een sector speelt daarbij een belangrijke rol. Ik verwacht echt niet dat bedrijven bewust de regels overtreden en hun mensen blootstellen aan gevaar. Maar er zal zeker onwetendheid zijn, vooral bij kleine bedrijven. Ik heb gehoord dat het TOM-werkboek niet vaak wordt ingezien en bij veel bedrijven zelfs niet meer bekend is. Maar verder ben ik redelijk blanco, ik weet het gewoon niet. Het wordt wel interessant, een uitdaging." ■

Controle Arbeidsinspectie

Bij de controle de komende maanden, gaat de Arbeidsinspectie uit van een projectplan. Daarin zijn onder meer het tijdsbestek, de uitgangspunten van de controle en de belangrijkste controlepunten vastgelegd. In de zomer en na afronding van het project volgt een evaluatie. De totale evaluatie wordt vastgelegd in een eindrapport. Dat wordt, voorzien van aanbevelingen en kanttekeningen, naar de sector verstuurd. Het werkboek TOM is verkrijgbaar via de VHG. Kijk ook op www.vraagthetaantom.nl.

Peter Iping

